

GIMBORA

JÓ GYERMEKEK KÉPES HETILAPJA.

Főszerkesztő: BENEDEK ELEK

Biblioteca Universitatii
Cluj

Dóczy Feri boltját, aje
Nincsen annak párja egész Nagyenyeden.
Van itt minden jó, még Szentjánoskenyér is,
Ha Enyedre megyek, itt vásárlók én is!

Elek nagyapó.

Volt egyszer egy király.

Irta: DSIDA JENŐ.

Volt egyszer egy király...
Nyirkos, suhogó, őszi estén
így kezdem el a mesemondást, —
de nem hiszem, hogy befejezem.

Volt egyszer egy király.
Öröm-favasz volt, mi lelkét megülte
és imádta a csatát s a mesét
és csók-tündérek táncoltak körülte.

Tudott terülni,
— haragos villám! —
tudott repülni
aranyos hintán,
tudott mesélni,
hinni, remélni,
táncokra járni,
ujjongni, várni,
S ragyogó szemén soh'se hordott fátyolt,
Szép és bolond és különös király volt,
— csak épp' szeretni nem tudott szegény.

Volt egyszer egy király.
De ráesküdött jövője és multja —
s amit nem tudott, egyszer megtanulta.

Mit tudta ő, hogy ez a vén világ áll,
ország bajával mit törődött!
Csak sápadtan gyötrődött
és verseket irt fehér holdvilágnál.

Nem tudott éji nyugalmat találni,
sorra lázadtak leghűbb katonái.
Nem lelt egyetlen térdelhajtó lelket,
tornyos honából menekülni kellett;
ezer folyóvíz hömpölygő hulláma
halálos átkot zugaolt utána...

Ugy-e, hogy szomorú!
De én tudom, hogy így volt
és ez a mese igazi mese.

... Már nincs, csak volt...
Volt egyszer egy király —
és elfojt a sírás —
és a mesémet, szomorú mesémet
folytassa más!

[Szalmár]

Cukorsziget.

— Irtá: TUTSEK ANNA. —

Van nekem egy kicsi kis fiacskám,
Vidám Jankó a neve, azért, merthogy
mindig olyan vidám, jókedvű, mosolygós
az arca. Róla szól ez a nóta. Hallgassá-
tok csak s ha ti is okultok az ő eseté-
ből, hát annál jobb!

Vidám Jankó egy kicsit finnyás étel
dolgában s mi tagadás benne, egy kicsit
válogatós is. Isten tudja, honnan vette
magát nála ez a különös szokás, de min-
den második ételre azt mondja:

— Ezt nem szeretem, ezt nem tu-
dom megenni!

Hanem ha édességről, cukros-süte-
ményről, nyalánkságról volt, mind a két
kezével kapott utána. Mintha bizony az
ételek közül csak az volna az egészsé-
ges, amit egy buksifejű, kacagószemű kis-
fiu jónak talál...

Egyszer elvittem őt egy olyan vi-
dékre, ahol rengeteg sok volt a méhecske.
Annyira sok, hogy a mézből, amelyet gyüj-

töttek, egy egész tó keletkezett. Ha egy
kis szél támadt, valósággal-méztől hullám-
zott a tó. A mézeskalácsot sütő mester-
emberek mind oda vándoroltak és onnan
hozták a mézet.

Hát amint Vidám Jankó meglátta azt
a tavat, úgy megörült, hogy esdekelve
kért engem, engedném őt azon hajókázni.
Vettem hát neki egy csónakot mézes-
kalácsból, aminek a két evezője csoko-
ládéból volt, a padja piskótából, a kor-
mánya krüngsli cukorból. És azt mon-
tam neki:

— Rajta, kis torkos, itt az alkalom,
hogy jóllakjál édességgel!

Én magam az innenső parton ma-
radtam, mert a tó közepén van egy szi-
get, azon van Cukorország fejedelmének
a palotája, akivel én nem voltam egészen
jó barátságban. Hogy miért nem, azt majd
máskor elmondom nektek...

Ahogy beletült Vidám Jankó a csó-

nakjába és pár lépésre beljebb evezett, már láttam, hogy a jobbkeze mutatóujját belemártogatja a mézes tóba és aztán szájához viszi és szopogatja. Gondoltam magamban: ez jól kezd! De nem szoltam semmit.

Aztán letört egy darab mézeskalácsot a csónak széléről és azt rágcsálta egérke fogával. Aztán kikezdte az egyik csokoládévezőt, megkóstolta a piskóta-padot és végül megette az egész kormányrudat.

Szerencse még, hogy nem férhetett hozzá a vitorlához, amely átlátszó és színes cukorsüteményből volt. Külömben nemcsak hogy alaposan elrontotta volna a gyomrát, de vége is lett volna az egész utazásnak, mert vitorla nélkül nem lehet ám hajózáni. Így azonban belekapott a szél a vitorlába és elvitte őt Cukorszigetre, ahol a király nagyon szívesen fogadta. Meghívta fényes cukorpalotájába és ebédet adott a tiszteletére.

El sem fogjátok hinni, pedig szóról-szóra igaz, hogy a Cukorsziget királyának palotája csupa sárgacukor-kockákból van építve. Csak a tetején van zsindely helyett árpa cukor, az pedig olyan fehér, mint a frissen esett hó!

S ebben a palotában tálalták fel az ebédet, amely huszonnégy fogásból állott. Mindegyik fogás más-másnemű cukor volt, sőt még az ital is olvasztott cukor és csepegő méz volt. Mert abban az országban minden forrásból víz helyett édesség fakad és a kutakból is fehér méz csurog.

Vidám Jankó vigan evett, ivott és úgy jóllakott, hogy azt sem tudta mondani: bú vagy bá. De még egyre kínálták. Olyan szívesen, annyi vendégszeretettel, hogy nem tudott ellentállani, hanem egyre ette a sok jobbnál-jobb édességet.

Azonközben este leti és vissza szeretet volna jönni én hozzám, aki még mindig vártam őt a mézes tó tulsó partján. Amikor előhozták a csónakját, amelyen a Cukor-szigetre hajózáott, kiderült, hogy ezt a csónakot nem lehet használni. Nem, mert Vidám Jankó megette a mézeskalács csónak egyik oldalát, megette

a piskóta-padot, mind a két csokoládé-vezőjét, meg a kormányrudját és a szél nem volt elég erős ahhoz, hogy a vitorlát dagassza.

Ott kellett hát maradnia éjszakára a Cukor-szigeten a király palotájában. Az igaz, hogy jó puha ágyat vetettek neki marcipánból, fejevankosnak habos tortát adtak, derékajltnak finom selyemcukrot, takarónak egy nagy-nagy darab mézeskalácsot. De azért bajban volt mégis Vidám Jankó. Nagyon bántotta a szomjuság és kért egy kis vizet. Bevittek neki kristály cukorból készült pohárban finom mézet, amelyet a mézes tóból merítettek s azzal kínáltak.

Nem tudott hozzányulni, csaknem rosszul lett, ahogy meglátta. Nagyon is jóllakott a sok édességgel. Szomjazott egész éjszaka, el nem tudott aludni a nagy szomjuság miatt és odaadta volna egész Cukorországot egy pohár friss vizért.

Reggelre megkivánta, hogy adjanak neki egy csésze tejet. Otthon az sem kellett, úgy kellett mindig beléerőszakolni. Most erősen megkivánta, — de hasztalan! Tejet nem lehetett kapni Cukorország királyának egész birodalmában, még száz cukorpénzért sem. (No, elképzelem, hogy milyen keveset takarítjátok meg ti belőle!)

Ebédnél még furcsábban járt Vidám Jankó. Könnyögött, hogy adjanak neki egy kis levest — és bevittek egy tál csokoládét, hozzá meg piskótát, hogy legyen mit aprítani bele. Eltolta magától és sirva könnyögött, hogy adjanak egy darabka hust, vagy főzeléket, akármilyent, sárgarépat, vagy akár spenótot is halljátok, spenótot!.. vagy legalább egy darabka kenyeret. De Cukorországban mindezek ismeretlen fogalmak voltak s a király és egész udvara csodálkozva állották körül Vidám Jankót, aki estére már olyan éhes volt, hogy keservesen sirt.

Ezt a sirást meghallottam én, aki még mindig ott állottam a tulsó parton. S mivel nagyon szeretem Vidám Jankót, hát megsajnáltam szegénykét és vettem egy óriási kenyeret, annak kivájtam a puha belét, jól vigyáztam, hogy el ne ejt-

sek belőle a földre, mivelhogy nem szabad az Isten áldását elpazarolni, hanem odaadtam a madaraknak, amelyek a cukros tó környékén sokat nélkülöznek. Amikor már csak a héja maradt meg a kenyérnek, beleültem az így készült csónakba, két faágból készített evezővel áteveztem a szigetre s úgy hoztam haza Vidám Jankót.

A madarak hálából elkisértek és a szárnyuk csapkodásával szelet rögtönöztek, hogy hamarabb hazajuthassunk. S tudjátok-e, hogy mit csinált az én finnyás, válogatós Vidám Jankóm? Olyan éhes volt szegényke, hogy utközben összeszedette a kenyérhéjcsónakban a morzsákat és azokat csipegette! Amikor pedig

az innenső partra értünk s hazajutottunk, azonnal megevett egy nagy tányér levest, egy még nagyobb tányér babfőzeléket és egy nagy darab húst! Pedig azelőtt sohasem kért belőle!...

Hát én csak azt mondom nektek gyerekek: megvan most is nálam az a földrajzi térkép, amelyen meg van jelölve, hol és merre fekszik a mézestó, kellős közepén a Cukorsziget, meg a király palotája. S ha nagyon válogatósak lesztek az ételben, nem eszitek meg a főzeléket, meg a húst, elküldöm biz én azt a szüleiteknek. Ők majd elvisznek aztán titeket is oda, Cukorszigetre és ott kell maradnotok — egy egész hétig!...

[Budapest.]

A FEHÉR, MEG A TARKA NYUL.

— Irta: JAVOR BÉLA. —

A tejes néni kosarába
Egy zimankós téli nap
Hozott kendőbe bugyelálva
Két kicsi házinyulat,

Az egyik selymes, hófehér
És sárgás toltok a másikon.
S alighogy véget ért a tél,
Reggeltől estig játszottak ők
A kertben és a pitvar e őtt,
A bársony, üde pázsiton.

S ha jött a titkos, altató,
Fekete est s elült a zaj,
Rácsablakon kis házikó
Fogadta védő falaival
A ház mögött, az ól alatt,
A két vidám testvérnnyulat.

Soha se láttam ezelőtt, hogy
Testvér a testvért így szeresse.
Káposztalevélen, simogatáson
Soha, sohasem veszték össze.

S hányszor mondta az édesanyám,
Feddő szemmel tekintve rám,
Hogy lám, ezek a jó testvérek,
S nem én, aki a kis öcsémmel
Soha-soha meg nem férek.
S ha nem leszek végre jobb,
Eladja majd a két nyulat.
És én ígértem: javulok.
... De biz' ez ígéret maradt.

Egyszer, nem tudom már miért,
Nagyon megvertem kis öcsém.

Sirva törülte a sebből a vért,
Mit éles kővel ütöttem én
Haragomban a szőke fején.

Valami gyötrő, rémes álom
Riasztott fel ez éjjelen.
»Anyám, a reggelt álig várom,
— Sirtam — nem tudom, mi van velem!
Álmomban láttam a tarka nyulat
Heverni holtan a kert alatt,
És amig piroslott rajta a vér
A sárga folt, a mellen elül,
Bent sirt a házban egyedül
A másik nyul, a hófehér.«

S hogy jött végre a pitymalat,
Hiába kerestem a tarka nyulat.
A házikó rácsablakán.
Egy lécs valahogy meglazult,
S a résen át — úgy volt talán —
A szürke macska jött s — benyult.
... A kis ház tája csupa vér...
És bent a házban remegett,
Testvérét vesztve, szomorun
A másik nyul, a hófehér.

S hogy elmeséltem édes anyámnak
A tarka nyullal mi esett,
Könnyes szemén tán a jövőnek
Bús látomása remegett.
»Látod, — rebegte — ilyen az élet.
Tegnap még játsztak s mára mi lett, lásd.
Legyetek tehát jó testvérek
S szeressétek, fiaim, egymást.«

(Kolozsvár.)

Öcsike megfürdeti Lipikét.

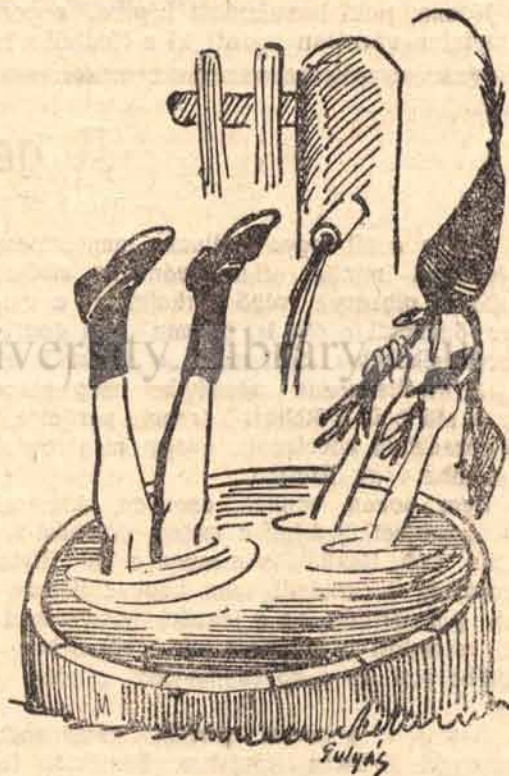
— Öcsike levele. —

Azt hiszem, édes nagyapókám, hogy nem kell bemutatnom Lipikét, a Szepi bácsi undok fiát, hiszen már több levelemben megemlékeztem róla, mindössze azzal kell pótolnom előző leveleimet, hogy Lipike undokabb, mint valaha. Ugyanis, amióta Andrisal elettük előle és kedves mamája elől az uzsonnát, »csak azért is« sűrűn látogat el Cenci nénihez, mégpedig pontosan uzsonna idején, mert tudja, hogy habos kávét kap. Teccik tudni, édes nagyapókám, Cenci néni ugyanis tehenet vett, »tisztán és kizárólag azért« (amint ő szokta mondani), hogy engem »föltápláljon«. Azóta minden nap belém tölt egy liter tejet s ráadásul habos kávét kapok uzsonnára. Két szó, a mi szó, addig is, míg nagyapóka vesz kezelés alá, igazán rám fér a tejkura, mert rettenetesen megviselt az influenza meg a difteritisz.

Persze, az az undok Lipike megszagolta, hogy én uzsonnára habos kávét kapok, csak nem minden délután beállit, s mit csináljunk, már tudniillik Cenci néni meg én? Jó arcot vágunk Lipike látogatásához. Egyébként ujab-

lépett át, mégpedig tiszta kitünővel, no és, gratuláljon nekem, nagyapókám, én is gimnázista lettem s most már az undok Lipi velem sem beszélhet csak úgy félvállról. De hogy sok tintát ne vesztgessek erre az undok fickóra, röviden végezek vele, illetőleg azzal, hogyan fürdettem meg.

Nagyapókám mint híres mintagazda, aki saját bevallása szerint maga sem tudja, hogy mennyit fizet rá a gazdaságára, bizonyosan tudja, hogy milyen kedves és tejszaporító eledle a tehének a répa. Ezt Cenci néni is olvasta valamelyik gazdasági könyvben, egy

tablát beültetett répa maggal, s halljon csodát, nagyapókám, akkora répák lettek, mint egy-egy üst. Az ám, de a nagy szárazság miatt úgy beleszáradtak a földbe, hogy ásóval piszkálgatják ki a répát. — No megállj, undok Lipike, gondoltam magamban, majd meglátom, hogy milyen erős vagy. Jókor reggel kiástam egy répát, közel a vitzartó medencéhez, aztán ismét visszadugtam, s a földet körülötte el-egyengettem, aztán egész nap izgatottan vártam Lipikét. Roppant kedvesen fogadtam, már messziről kiáltottam: Szervusz, kedves Lipikém, Isten hozott! Eppen jókor, jere, segélj, néhány répát huzzunk ki a Jámbornak. (Ez a neve a Cenci néni tehenének s csakugyan éppen olyan jámbor fajta, mint Arany János »Családi kör« című gyönyörű versében a tehen.)

ban alább hagyott a hencégéssel, amióta kitudódott, hogy osztályismétlésre bukkott, szóval, ott rekedt az ötödik osztályban s most már csak két osztály van közte meg Andris bátyám között, mivelhogy Andris most a harmadikba

— Hogyne, hogyne, szívesen, öcskös, szívesen. Megérdemli a Jámbor, mert nacceru habos kávé fej ki belőle Zsuzsi néni. (Már mint a Cenci néni szakácsnéja.)

Igen édes nagyapókám, az undok Lipike azt hiszi, hogy a habos kávé egyenesen a Jámbor tőgyéből csurog a sajtárba. (Hát csuda, hogy ismétlésre bukott?)

De hogy szavamat ne szaporítsam, Lipi ingujjra vetkőzött, belekapaszkodott egy répának a levelébe, huzta, huzta, nagyokat nyögött belé, de bizony „nem lehet ám jere ki”. Próbált másodikat, harmadikat, már csurgott róla az izzadság, de egyik sem jött ki. Mondom neki: Nézd, Lipi, próbáld ezt, ez mintha kisebb volna, hátha kijön? — s rámutattam az általam kiásott és visszadugott répára.

Nosza, neki huzakodott Lipike, s persze, oly hirtelen-váratlan ugrott ki a földből a répa,

hogy Lipike hanyatt vágódott, fejfel egyenest bele a víztartó medencébe, — mondja, — édes nagyapókám, nem utolsó gyönyörűség volt látni, hogy Lipike lábai mint kalimpáltak. Édes nagyapókám, magának, azt hiszem, sokszor volt alkalma meggyőződni arról, hogy én segítségére sietek annak, akit bajban látok, természetesen, hogy Lipikének is segítségére siettem, megfogtam a két lábát s kihuztam a medencéből. Lipike úgy meg volt hatva, hogy örök barátságot fogadott. Sejtelve sem volt arról, hogy voltaképpen én buktattam a víztartóba. Hát nem megérdemelte Lipike, hogy osztályismétlésre buktatták, — mondja csak, édes nagyapókám?

(Kisbaczon)

A másolat hitelül:
ELEK NAGYAPÓ.

A gesztenyefa.

— Irta: I. SIMIONESCU egyetemi tanár. —

Mikor a tél fagya nálunk megdermeszt a természetben minden életnyilvánulást, elpihen a barázda és pihennek védő burkaikban a magvak és far ágakkal a fák is, hányan nem gondolnak a fávoll vidékekre, ahol most „a citromfa virágzik”. A kiváltságosak némelyike még utána is megy a féli déli (Földközi-) tenger partjaira, ahol a tél rózsákban bővelkedik, avagy még tovább is, Egyiptomba vagy Algírba.

Nem sokan vannak azonban, akik tudják, hogy hazánkat is érinti a meleg, földközi-tenger, boreális szél. Nekünk is megvan a mi Rivieránk Balcicnál és Cavarnánál. Igaz, hogy Caliacrán nem nőnek pálmaerdők, de a januári hőmérséklet alig száll valamivel a fagyponthoz alá. Februárban a fű új zöldbe hajt és a növénymagvak csírázni kezdenek.

Nemcsak a tenger partján találkozunk ez enyhességgel. A Duna-áttörésben, Bázilástól Turnu-Severinig az éghajlat egészen más, enyhébb és déliesebb, mint az ország főbb részében. Kevesen tudják, hogy Turnu-Severin kertjeiben mandulát csemegéznek azon frissiben a főviről, ha pedig nálunk valamivel fejlettebb volna a vállalkozó szellem, a fővárost ilyenkor már el lehetne árasztani pármái idolyákkal, amit Adakále szigetén neveltek. A boreális zóna határát jelzi a Kazán sziklái vadon díszlő orgona, Alexandria szőlős kertjeiben a füge, Olfenia egész területén fel a havasok aljáig a dió és mindezen kívül a gesztenye is.

Nem az ugynevezett vadgesztenyéről vagy lógesztenyéről van szó, mely sétatereinket árnyékolja és fűskés burkaiból ősszel kihulló gyümölcsseit semmirevalónak tekintjük, bár láttuk a németek idején, hogy ennek is lehet hasznát venni, hanem a nemes gesztenyéről, mely disze Görögország, Itália és Dél-Franciaország erdeinek és a gyümöl-

cset eszik. Így találkozunk Bukarest és Páris ama vaskályhák révén, melyek parázsában az utcasarkon a gesztenyét sütik.

Ezek a szép, terebélyességükkel fölgyhöz hasonló fák Tismana erdeiben nőnek, azután szétosztótan a szűk Cserna-völgyben, túl Herkulesfürdőn és felhúgnak egészen Nagyváradig, közel a Máramarosi havasokhoz.

Nőnek Isten kezétől vetve és gyomlálva. Senki sem adta rá még magát nagyban való művelésükre, bár minden esztendőben sok gesztenyét hozunk be a külföldről. Egyébként gyümölcsstermelőink a mandula terjedtebb művelésével sem próbálkoztak eddig, habár Turnu-Severin környékén és Dobrudza egyes részeiben egész kerteket lehetne beültetni csakis mandulával és így a külföldi behozatalnak jelentékeny részét tenné feleslegessé. De nálunk a föld oly bőven adja áldásait a természet minden termékében, hogy a fáradságos kitermelés, fajkiválasztás és nemesítés gondjával senki sem foglalkozik. Hiszen a nemes csemetét még almában és körtében is készen hozzuk be a külföldről, de nehéz lévén itt meghonosodniok, leginkább meddően maradnak, így ok- és cél nélküli helyet foglalva el a rétműveléssel hasznosítható területekből.

Amikor először láttam gesztenyefát Nagyványa körül, diófának néztem. Fiatalon nem igen különböznek egymástól, csakis közelről megfigyelve. Azonos a termetük, kérgüknek fényesbőre, szétágazó dásuk módja és leveleik ragyogása is. A korosabb fa termete a fölgyhöz lesz hasonló. Kérge repedezett, ágai bogosak és csavarodottak, mintha láthatatlan kezek facsarták volna meg. Felületes vizsgálatra a lógesztenyével is hasonlóságot mutat.

Mindkét fajtanak fűskés, a hajlékony ágvegen csomóslag ülő gyümölcse van. Különösen este felé, midőn az igazi gesztenye pihenésre készül s

leveleit végei felé kissé összebb húzza, felfelé fordítva ezüstösebb alsó lapját, a hasonlóság még közelebbi.

Mégis mennyi különbözőség! Különbözőség a természetben, levelekben és főként a virágzatban. A lógesztenye tavaszi pompája, szép karos gyertyatartói a fehér lángocskákkal, mind felfelé állva, mely gyakorta hinti be alatta szíromesővel a levelek zöldjét, egészen hiányzik a nemes gesztenyénél. Ennek virágai zöldek, diszkrétek, minden színpompá nélkül, csoportosan felfűződve egy hosszú, vékony és kecses virágnyelel.

A sétatereinkről ismert gesztenye levelei szétállók, mint az ujjak a tenyéren. A rügyek, vörösréz pécélfatukba öltözve, amint pattanni kezdenek, ragyognak a verőfényben, mintha ennyvel volnának megkenve. A nemes gesztenye levelei egyszerűek, kecsesen fogazva a szélein és lándzsahegyalakú végződéssel. Azonban ugyanazon érzékenységet mutatják. Este összehúzódnak, ezüstös fengelyüket mutatva és mintha szinte dideregnének a legelső hűvösebb légáramra.

Azért szépek ezek a fák! Órák hosszat elnéztem a napáldozattal Nagybánya vidékén. Míg a verő nap érte a sugárzás teljében, izmosságot és életörömet sugároztak magukból. Teljes pompázatukban, kitért ágaikkal és ragyogóan zöld leveleikkel mintha ők vitték volna a hangot az egyetemes életörvendezés hangversenyében. Am amilyen mértékben kezdett aláhanyatlani a nap a hegyek mögé, azonmód vált mind borusabbá arculatuk, mintegy elkomorult ábrázatot véve fel. Amikor pedig

egészen leereszkedett az árnyék, a levélvégek ragyogtak ezüstös öltözetükben, felkunkorodva, hogy védből körül fogják a zsenge gyümölcsöt az ágvégeken. Az éjszaka sötétjében foszforeszkálni látszanak.

A gesztenyefa egész megjelenésében van valami a fölggy büszkeségéből, főként ha a tér megengedi, hogy körben kiterjeszkedjék és ágazatának egész pompázatát kifejthesse. Göröcsös törzse elszántástól fejez ki, hogy helytálljon a viharok ellen. Mosoly alig is látszik rajta. Szellő lopakodik az erdőn át s míg a nyírfák megremegtetik kecses lombjukat és hosszan, egész gyönyörűséggel merítik bele a hűs fürdőbe, a nyárfa rövid, hullámos rezgésekben felel, a gesztenye csak a végén, amikor már elvonult a hullám, alig mozditja meg kissé a leveleit, gyenge lebbenéssel, mint a denevérszárny.

Amikor még gyerekcipőben járna, hamar neki lendül, azután magára eszmél és lassan, jó alapo-zással kezdi fejleszteni fás vázát, mert a dalmáciai szirtvidék bórája vagy a misztral Dél-Franciaország partjain hamar megtanítja őt, hogy milyen nehéz az élet és hogy a sietség csalogó. Eredetének helyein csak 50-60 éves korban kezd hozni virágot és gyümölcsöt, de azután késő vénségéig évről-évre megtermi gyümölcsét. És hasznára van a helynek, ahol él. Fája kemény, akár a tölgyé, tanin tartalmu és ezért használják bőrök cserzéséhez. Különösen azonban bő tápértékű gyümölcse egész vagyron. Európa déli részében különös válfajokat tenyésztenek ki a gyümölcs minősége szerint.

(Ford. Dr. Szeremley Ákos, Fogaras.)

Befejezzük a Cimbor sorsjátékát.

Annak idején sorsjátékot hirdettünk, amelynek feltételeként 250 uj előfizetőt állapítottunk meg. Minden uj előfizetőért egy-egy sorsjegyet ígértünk és azt mondtuk, hogy mihelyt 250 sorsjegyet ki tudunk adni, kisorsolunk ötven nyere-ménytárgyat.

Az előfizetők gyűjtése nagy buzgalommal meg is indult, aztán hirtelen el-lanyhult úgy, hogy eddig mindössze 170 sorsjegyet tudtunk a gyűjtőknek kikézbe-síteni.

Nem akarjuk azonban azokat a ked-ves előfizetőket tovább is várakoztatni, akik lelkesek és szorgalmasak voltak és éppen ezért elhatároztuk, hogy nem várjuk be a 250 sorsjegy kiadásának idejét, hanem a sorsolást **Julius 15-én megtartjuk** és annak eredményét július 19.-i számunkban közöljük.

Amennyiben július 15-ig nem érjük el a 200 előfizetőt csupán 35 nyere-ménytárgyat sorsolunk ki, ha tul érkezünk a 200 előfizetőn 40 nyere-ménytárgyat fo-gunk szétküldeni, ha azonban addig mind a 250 sorsjegy gazdát talál, mind az ötven nyere-ménytárgyat kisorsoljuk.

Rajtatok mulik tehát, hogy hány nye-reménytárgyat sorsolunk ki. Ha egy ki-csit ügyesek vagytok és szeretitek a Cim-borát bekülditek, még a hiányzó 80 elő-fizetőt, amely esetben mind az ötven nyere-ménytárgy gazdát talál.

Induljon hát meg ismét az előfizetőt gyűjtés buzgalommal és szeretettel és ez esetben július 15-én sorsolunk.

A szerencse az ajtó előtt türelmet-lenkedik. Bocsássátok be.

Az álomfa.

Mese.

— Irta: OULYÁS KÁROLY. —

Akkor volt csak még igazi jó világ, meg kutya jó mód, mikor még azt se tudták az emberek, hogy mitől döglük a légy. Ebben az aranyidőben élt egy roppant fura ember, akit Tutturának hívtak azért, mert egész nap egyebet se tett, mint sétált, dudált, furulpált, hol mendegélt, hol megállt. Ünnepe volt neki minden nap, mert nem csinált ő soha semmit, úgy nőtt fel szabadon, mint a csikó. Mindennap későn bujt ki a vackából, félvén hosszú árnyékától, osztán ha elgondolta, hogy se kára, se tüze, se foltja, se falatja nincsen, hát megint csak visszafeküdt kutyája mellé. Csak hát korpája is legyen annak, aki kutyát tart! Addig s addig noszogtatta Tutturát a Kukó kutya, míg egyszer felkerekedett volna minden holvalójával és utra akart kelni. Elmentek volna Tutura meg Kukó akár a szarvaslegeltető csillag irányába is, csak egyszer rátaláltak volna arra az állomfára, amiről Tutura mindig ábrándozott. Hogyha azt az álomfát ő megtalálná, milyen nagyon boldog lenne! Akkor nem kellene fel se kelni, csak aludna hasrafekve egész nap s csak azért kelne fel, hogy lefeküdjék.

De bizony mégse úgy sikerült minden, mint ahogy Tutura kutyádmagával eltervezte. Nem bizony. Mert hát annak a királynak, akinek a kormánypálcája alá tartozott Tutura kutyádmagával, bizony háboruba kellett menni kakasszóra. Osztán meggondolta a király, hogy mi lesz, ha ő az ereszbe teszi a kulcsot, kire marad szép kis szépsi lánya, a kis Kacabajka. Anyja nem volt már régen szegénykének, csak egy vénasszony dajkálta, akit meg Patáliának hívtak. Amilyen gyönyörűséges volt a kis Kacabajka, olyan rusnya vén fehérszínű volt Patália, de valami olyan pocsekot gondoljatok, akinek a kezéből még a vakló se vette volna el az abrakot, ha látta volna. Hát a király ismerte Tutturát is, kutyáját is, azt is tudta, hogy ha ő kihuzza a lábát a királyi palotából, egyetlenben egy cseléd se marad meg Patáliával, inkább Tutturára bizza a ház gondját, Patáliát meg Kacabajkát. Tutura ugyanis lusta lesz ránézni is Patáliára, nemhogy összepereelnének egymással, osztán Tutturának házörző kutyája is van, ott a Kukó, majd vigyáz az mindnyájokra, akik idehaza maradnak.

Igy rendelkezett hát a gondos király egy nap, másnap meg utra kelt egész hadával. Tutura pedig berukkolt a királyi palotába kutyádmagával. El ne felejtsem, hogy minden álomfára vágyása meg lustasága mellett is ez a Tutura erősen ügyes legény volt ám. Sapkáját ha félrevágta, olyan tekintete volt a csapnivalónak, hogy akire ránézett, annak a szive fenekére látott. Patália fogadta is, nem is, el-

kezdte legelső látásra szidni, ráncba akarta szedni Tutturát, csakhogy Tutura nem ijedt meg az árnyékától, visszanyelvelt rögtön Patáliának, Kukó kutya meg úgy vonított mellé, mintha a csillagokból olvasta volna s a kis Kacabajka majd kiugrott a bőréből, úgy kacagta, ahogy Tutura feleselt Patáliának. De még miket mondott Tutura:

Sárgarépa, petrezselyem,
Patália veszedelem,
Csak olyan ő a szép házba,
Mint a légy a kullmázba,
Ihaja, haj!

Dühös lett Patália erre s imigy válaszolt Tutturának:

— Lassan kása, ne pöfögj, nem téged találnak! Fogsz te még szégyenkövön keztyűbe dudálni, csak kerülj a kezem közé!

De Tutura nem hagyta magát, megint rákezdte a mondókáját!

Vékony cérna, vastag olló,
Patália mire nem jó?
Nem való ő semmi másnak,
Mint abrakos tarisznyónak,
Ahogy már ezt kidobolták,
Nárityembe is danolták,
Csak azért is dongó,
Sárdiri dongó,
Diri, diri, diridongó.

Most már Patália is megrökönyödött s ígért Tutturának tyukboritót, hogy abban tartja, úgy megbecsüli ezután; ígérte, hogy bort zsákol neki, polcra ülteti kutyádmagával együtt, de bizony Tutura nem engedett, ezután is bosszantotta Patáliát.

Ugy látszott, hogy a nagy módban már az álomfát is elfelejti Tutura. Kutyájával együtt egyebet se tettek, mint horkolván horkoltak, két fülre aludtak. Igaz, hogy Tutura már ezt a hasmánt fekvést ahogy elunta, faragott egy Fajankót magának fából, amelyiknek kezét-lábát dróton lehetett rángatni. Kacabajka ezen is milyen jókat nevetett a lelkem!

Merthát jóban, rosszban csak eltelik az idő, Kacabajka is mind nőtt, növekedett ezalatt, már akkorácska lett bizony, hogy sütésről, főzésről, fejről, fonásról is lehetett véle beszélni, piciny lába nyomának még a fű is örült, osztán mint a szálló nap sugára, úgy libbent ide is, oda is a királyi kertben, ahol csak Tutturát sejtette, aki őt mindég megneveztette. Így csak eltelt-múlt az idő szép lassacskán Tutturától is, Kacabajkától is, már alig-alig emlegette Tutura az álomfát, ha Kacabajkát láthatta.

Egyszer aztán, mi történik, mi nem, a királynak eszébe jut, hogy követet küld haza, aki tudakolja meg, mi az ujság otthon, mit nem csinál Kacabajka, hogy mint vannak Tutura meg

Patália. Ezt a király követét Csemujkónak hívták. Hanem még ilyen bolond fia se sok lehetett az édesapjának, amilyen ez a királyi követ volt. Ugy bámult ez a szegény Csemujkó, mint a tőkebe esett egér, meg a bornyu az ujkapura, amikor meglátta, hogy milyen nagyon szép hajadon lett Kacabajka és milyen rettentően csunya Patália. Egész nap majd leesett az álla a nagy csudálkozástól Csemujkónak, hát még, mikor egyszer meghallotta danolni is Kacabajkát. Azt hitte, hogy övé a menyország; hogy öbelé van belékozmásodva a szép Kacabajka. Kapta, fogta magát, összepakolt és rohant vissza a királyhoz azzal, hogy Kacabajka öbelé szerelmes és rögtön megkérte a kezét. Annyit beszét a király fejéhez, mintha mindig zsirosat evett volna, úgy csuszott a száján a hazugság, de a király azt elhitte, hogy gyönyörű hajadonná fejlődött Kacabajka, mióta ő eljött hazulról, abban sem kételkedett, hogy lányához hasonló szépet nem látott még Csemujkó, de azt már sehogyse akarta elhinni, hogy épen az ő szépséges lánya, Kacabajka a Csemujkó bolond fejébe szeretett volna belé! Dehát, gondolta a király, messziről jöttek szabad hazudni, csak azt nem tudta, hogy miképpen is indítson postát a Csemujkó szavának igazsága után. Amikor így legjavában tépelődik a király, csak koppan az ablakán egy drága kis piroslábu, fehér galambnak a csőre és ahogy kinyitja rácsos ablakát, berepül hozzá egy levéllel. Ez hozta a Kacabajka levelét, hét nap, hét éjszaka keresvén a királyt. Mi volt a levélben? Az volt többek közt, hogy:

Édes apám, lelkem, a Kukó gazdája
Megharagudt nagyon a vén Patáliára
És itt akar hagyni Tutura, a lelkem,
Jaj hogy megsíránóm, tán el se viselem!
Oazda nélkül mit ér minden királyságod,
Jer haza mielőbb, erre kér a lányod.

Na hát az öreg királynak se kellett egyéb. Ez a levél mindent megmondott. Csemujkó hazudott, amikor azt mondta, hogy az ő bolond fejébe szerelmesedett belé a gyönyörű Kacabajka. Csemujkónak most már bűnhődnie kellett ezért. Miképpen lakoljon, azt is elgondolta a király. Rögtön összeharagította hadait és hazatért, magával vivén Csemujkót is.

— No, Csemujkó, — kérdezte a király, amikor hazatértek, ki a legrútább és legöregebb a világon?

Csemujkó rávágta: Patália, az ördögök nagyanyja!

— Ó a tiéd, te az övé, hangzott a királyi parancs és Csemujkónak el kellett venni Patáliát.

Hogy is ne lett volna mérges a király Patáliára is, hiszen hazaérkeztek már nem találta otthon Tuturát, aztán csak azt látta, hogy Kacabajka folyton sír utána. Rögtön lovas postákat indított hát Tuturáért, hogy addig lósson, fusson minden gyalog csatlós, lovas fullajtár, kék darabont, meg zöld huszár, míg csak elő nem kerítik a föld fenekéről is Tuturát kutyád magával!

Hanem bizony mehettek Tutura után. Térdig kophatott a lába minden lábarogyott legénynek, de még hire-porát se láthatták Tuturának.

Tutura meg Kukó kutyája mentek, mendegéltek ezalatt, amerre a szél futt, hol a madár se járt, csillag lenyugodott, ott is voltak mindjárt Pimpili országnak dombos határánál, ahova a sóhajtás is csak elvéve talál. Határlátónak ott aludt egy öreg vak csősz. Akár az egész országot elvihették volna felőle, észre se vette, ahogy átléptek rajta Tutura meg Kukó kutya, csak akkor kiáltott utánok, amikor már messze jártak, hogy tudjátok-e, hogy Álomországban vagytok? — Csakhogy egyszer itt vagyunk, örvendett Tutura. Csak azt kívánta az öreg vak csősz, hogy tanulják meg, mivel kell köszönni a pimpiliknek. Egy olyan mondattal, ami előlről olvasva is ugyanaz, mint hátulról: *indul a kutya s a tyúk aludni!*

Hát mentek, mendegéltek beljebb, beljebb az országba, ahogy mentek, mind több, több alvó emberre akadtak. Volt olyan hortyogás mindenfelé, hogy csak úgy zengett a hegy tőle. Csak az álomfát nem látták még mindig. Egy helyen, ahol nagyobb embertömeget láttak, elővette Tutura a Fajankóját és elkezdte táncoltatni. Járt a bolond Fajankó a bolondját, a csürdöngölőt, a bolharázós táncot mindvégig, még az álomkóros emberek is kacagták, ahogy Tutura danolta a talpalávalót Fajankónak:

Nem kívánok egyéb átkot,
Egyél meg egy véka mákolt,
Akkor aztán aludjál,
De csak jól elaludjál!

— Nem kell ahoz mák, szólott belé egy pimpili, törj egy ágat az álomfáról, avval a megpaskolsz valakit, alszik az attól mélyebben, mintha vékaszámmra enné a mákot. Mindjárt meg is mutatták Tuturának, hol ez a híres, nevezetes álomfa. Hanem Tutura most arra gondolt, hogy hát Kacabajkával mi lesz, ha ő folyton alszik. Patáliát meglegyintené szívesen az álomfa galyával, de hogy egész ország aludjék, folyton Kacabajkástól együtt, azt mégis sajnálta volna. Összedugták a fejüket a Kukó

Gyomorrontásnál
legjobb hashajtó a

KOPROL

Jóízű csokoládéból
van. Kapható min-
dengyógyszertárba

kutyával, osztán mégis csak arra határozták, hogyha visznek is egy ágat az álmfáról, ennek utána nem fognak annyit se aludni, mint azelőtt. Kapták, fogták magokat, ott hagytak csapot, papot, mindent Pimpiliországban és visszatértek a Kacabajka apjához. Kit találtak legelőször is, mint Patáliát, ahogy veszekedett Csemujkóval? Rögtön megpaskolta Tutura az álmfa galyával, attól ott helybe elaludt Patália. Mennek tovább, találkoznak az öreg királlyal, aki nagy busulásában egészen elvénhedt már, mióta nem látta Taturát.

— No, fiam, Tutura, csakhogy hazakerültél! — Hallom; odajártál az álmfáért, még annak is a galyáért, hát mit kívánsz most már azért a sok szives jószágodért, hogy ügyveltél a házra? — Amig odajártál, mi szépeket álmodtál?

Tutura egyebet se tudott mondani, csak ezt:

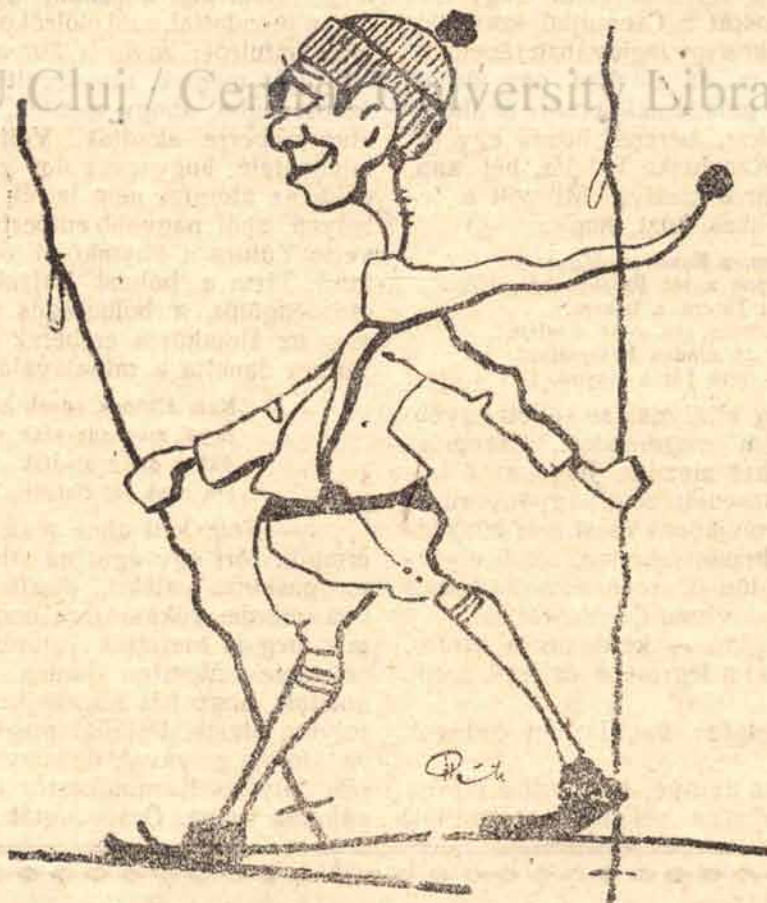
Álom, álm, édes álm,
Édes a hajnali álm,
még édesebb az az álm,
melyben Kacabajkát látom.

Nagyon megilletődött a király erre, de nem volt valami sok ideje a bámulásra, mert ekkor meg Kacabajka rohant oda egyenesen a Tutura nyakába és csak ennyit mondott Tutura:

— Most már semmit se kívánok, csak egy kis lakadalmat, királyom!

Kezdődött pedig a lakadalom azzal, hogy a Kukó kutya is fekete kávé ivott. Azután meg égig csapott a lángja annak az örömtűznek is, amit Tutura meg a Kacabajka lakodalmán gyújtottak. Amikor legjavában robogott a tűz lángja, akkor belédobta Tutura az álmfa galyát is. Ne is emlékeztesse őt még egy galyacska, leveleske se arra, hogy ő valamikor olyan lusta volt, hogy az álmfára gondolt, amitől még többet alhasson! Még Csemujkó is megszökött Patália mellől megbámulni a Taturáék lakodalmát. Tudom, ti is oda csődültetek volna, ha idejében meghívtak volna benneteket, mert ebből a nagy lakadalomból ugyan későn indult a kutya s a tyuk aludni.

[Marosvásárhely.]

Rétiné rajza.

A világjáró angol.

Ilyen ám az angol,
Lám csak egyet gondol

S az egész világon
Szerteszét liflangolt!

Nyári délután.

— Irla: CSEKEFALVI TAMÁS KATALIN. —

Egyedül ülök, manamban mélézva
Az árnyékos bujafák alatt.
Hang sem zavar meg, minden olyan csendes
S a földre oly forrón tűz le a nap.

A mennybolt mint kristályüveg
Ragyog felettem, átlátszó kéken.
Tarkaszárnyu pillangók röpködnek
A mosolygó virágos réten.

Előtem hullámzó, sárga buzaföld,
Pipacshoz simulnak telt kalászfekék.
Magasban, a derűs kék égbolton
Kis pacsirta dalolva lebeg.

Ámulva csodállak, fenséges Természet,
El ei tudlak nézni órák hosszan át,
Tanítasz, oktatsz, mint gondos anya,
Természet, te örök jóbarát!

(Üzenetanna.)

Mátyás király s a huszár.

Apró unokáinak meséli ELEK NAGYAPÓ.

Mátyás kiály idejében történt, amit most elmesélek. Az ő híres fekete seregében volt egy huszár, aki erősen szerette az itókát. Hiába huztak rá hol huszonötöt, hol ötvenet, hogy az eget bögőnek nézte; nem tudott leszokni az ivásról.

Már napok óta bujdokolt a huszár erdőkön, mezőkön, egyszer aztán egy éjjel rengeteg nagy erdőbe ért s ott messzire gyenge világosságot látott. Gondolta magában, hátha szállást talál, ment egyenest a világosság felé. Addig ment, mendegélt, míg egy nagy házhoz ért, ott aztán nem sokáig gondolkozott, benyitott az ajtón. Csak egy öreg asszony volt a szobában, más senki.

— Jó estét, öreg anyám! — köszönt a huszár — ad-e szállást s vacsorát?

— Sem szállást, sem vacsorát, — mondta az öreg asszony. — Jobb lesz, ha tovább állasz, ha kedves az életed, mert van nekem tizenkét fiam, zsvány mind a tizenkettő s ha itt találunk, vége az életednek.

No — gondolta magában a huszár — jó helyre találtam beállítani. De nem ijedt meg s kérdezte az asszonyt:

— Hát aztán hogy hijják a kend fiait, öreg anyám? S hol vannak most?

Az öreg asszony sorba megnevezte a fiait s azt is megmondotta, hogy most éppen a pincében vannak.

— No, akkor az Isten áldja meg, öreg anyám! — bucsuzott el a huszár, de csak úgy tett, mintha elmenne, ment egyenest a pince ajtajához, ott sorba kiszólitotta a zsványokat, ahogy azok kidugták a fejüket, levágta a kardjával. Azzal visszament az öreg asszonyhoz s mondotta:

— Meggondoltam a dolgot, öreganyám, mégis csak itt maradok. Hát csak elé azzal a vacsorával!

— No, no, csak lassabban, mert mindjárt hívom a fiaimat, — fenyegetődött az asszony.

— Hiszen, szólíthatja kend, én már a más-világra szólítottam őket!

Bezzeg, hogy lett egyszeribe vacsora, de még milyen! A király is megnyalhatta volna a száját utána. Hanem amint javában falatoznék a huszár, nyilik az ajtó s belép egy vadászember, köszön illendőképen s mondja, hogy vadászni volt Mátyás királlyal, de, valahogy elszakadt a társaitól s nem találja az erdőből az utat kifelé.

— Sose busulj azon, komám, — mondta a huszár — ülj mellém s egyél-igyal.

A vadász nem is kérte magát, aztán vacsorázás közben beszéltek erről, arról s közben a huszár elbeszélte, hdgy miért szökött meg a seregtől. Vacsora után lementek a pincébe s haj Uram, Teremtőm, szemük-szájuk elállt a csudálkozástól: kádastul állt ott az arany meg az ezüst.

— No, komám, — mondta a huszár — ez a sok pénz a királyt illeti, igaz-e?

— Há'szen illeti, illeti, — mondotta a vadász — de gondoskodjunk magunkról is. S ahogy ezt mondta, belemarkolt az aranyba.

— Visszatedd mindjárt, ilyen-olyan adta! — rikkantott a huszár — mert különben ketté hasítom a fejedet.

— No, no, — mondta a vadász — csak próbára akartalak tenni. Látom, hogy becsületes ember vagy. Ne félj, mert jelentem ezt a királynak s tudom, nem marad el a jutalmad.

Volt a zsványoknak szekere, marhája temérdek, a tenger aranyat s ezüstöt mindjárt szekerekre rakták s vitték Budára. Ahogy a palota elé értek, a vadász mondta a huszárnak, hogy csak maradjn kint, ő bemegy a királyhoz s jelenti a dolgot.

Bement a vadász, de csakhamar ki is jött, még pedig ragyogó fényes ruhában. Bezzeg, hogy a huszár nem ismert a vadászra.

— Hát te mit ácsorogsz itt? — förmedt Mátyás király a huszárra. Mert mondanom se kell tán, hogy ő volt.

Még szót se szólhatott a huszár, Mátyás király bement, aztán csakhamar kijött újra, de most vadászruhában s biztatta a huszárt, hogy

csak legyen békés türelemmel, hej, mert nagy ur ám a király, nem lehet vele csak úgy egykettőre beszélni. Azzal bement s egy kis idő múlva ráripakodott, hogy mit ácsorog a palota előtt, takarodjék ki.

Hiszen éppen elég volt ennyi a huszárnak, megfordította a szekereket, de amikor indulóban volt, kijött a király vadászruhában.

— Hó, megállj, huszár, jere hivat a király.

Megy a huszár a vadász után s ahogy belépnek, mondja a vadász:

— No, fiam, elég volt a tréfából, hát tudd meg, hogy én vagvok Mátyás király. Merthogy olyan becsületes voltál, ihol ez a kutyabőr: mától kezdve nemes ember vagy, s mert hallottam vitézségedről, előléptetlek generálisnak.

Ott mindjárt felöltöztették a huszárt generálisnak s a mikor az ebédnek vége volt (mert bezzeg, hogy a királlyal egy tálból evett a huszár), aranyos hintóba fogatott Mátyás király s úgy küldötte vissza a huszárt seregéhez.

Hej, örült a huszár, majd kiugrott a bőrből. Hanem, mikor annak a falunak a szélire ért, ahol az ő ezrede táborozott, mit gondolt, mit nem, levetette a generálisruhát s közlegényruhában állított be a faluba.

— Hej, te szerencsétlen, — fogadták a pajtásai — minek jöttél vissza! Most karóba kerül a fejed.

Hát csakugyan jöttek a főtiszt urak s mindjárt parancsolták, hogy kötözzék meg a huszárt, de a huszár kirántotta a zsebéből a kutyabőrt s mondta:

— Ohó!

Nagyot néztek a főtiszt urak, de még csak akkor bámultak nagyot, amikor megtudták, hogy a szökött huszárból generálist csinált a király. Bezzeg, hogy megbecsülték. No, meg is becsülhették, mert attól kezdve mértékkel itta a bort. Nem vallott szégyent vele Mátyás király.

(Kisbaczon)

A TEMPLOM CSÖNDJE VÁR.

Irtta: ERDŐSS ALFRÉD.

Ha bánatnak, ha bánat vesz körül
És hűtlen lesz a régi jó barát,
Nem csüggedek, a templom csöndje vár,
Ott meglelem az égnek jó Urát!

Ha szereinek, a lelkem úgy örül,
De én azért nem bizom el magam:
Letérdelek, a templom csöndje vár.
Innát rebeg az ajkam boldogan!

(Temesvár)

Adomák.

Palika alkuszik.

A papa tengeri fürdőbe vitte a fiát. Igért a gyerekeknek 10 leut, ha nyakig megy a vízbe. Palika ujjongva fogadta az ajálatot és csakhamar vadonatúj uszónadrágban jelent meg a parton. Az erős hullámlás láttára azonban megszeppent és odakiáltott papájának:

— Papa, kérem, ma csak egy leu árát fürdöm!

(Vagyis csak bokáig mert belemenni a sós vízbe.)

(Szilágysomlyó.)

Láng Endre.

Számolás.

A tanító úr kérdi: Ha az egészből levonok egymás után $\frac{1}{4}$ -et, mennyi marad?

Néma csönd. A tanító úr tovább magyaráz:

— Értesétek meg jól! Ha a barackból megeszem $\frac{1}{4}$ részt, aztán még $\frac{1}{4}$ részt, aztán még $\frac{1}{4}$ részt és a negyedik részt is, mi marad meg?

Kórusban kiáltják a fiuk:

— A magja!

(Szilágysomlyó.)

Láng Endre.

Hadnagy uram...

Szaval a gyerek a vizsgán:

»Hadnagy uram... hadnagy uram... «
De bár elismételgeti még vagy tizszer, tovább nem jut.

A tanító látja a kinos vergődését, odasugja a folytatását: »Mi bajod van édes fiam? «

— Jajj, nagyon fáj a hasam! mondja a gyerek.

Nem adja tovább.

Pista: Jancsi, szeretnék valamit titokban rád bizni, de csak úgy ha tovább nem adod.

Jancsi: Ha cukor akkor biztosíthatlak, hogy megtartom magamnak.

(Szilágysomlyó.)

Láng Endre.

FEJTŐRŐ.

A sorsolásban való részvételre egy rejtvény megfejtése is jogosít!

A rejtvény megfejtését, a megfejtőt és nyertesek névsorát egyszerre, a megfejtést követő hónap végén közlöm!

A megfejtések beküldésének határideje a hónap 10-ik napja.

Pótlórejtvény.

Beküldte: **BEREKMÉRI AMÁLIA, JÓZSEF és ANTAL.**

— éter	— ár
— mber	— rpád
— ó	— agy
— sz	— uc
— áj	— rr
— rok	— ác

Pótlórejtvény.

— Beküldte: **JUHÁSZ MIKLÓS.** —

— ár	— ák
— v	— rany
— ák	— ák
— röm	— ó
— ár	— ma

A hiányzó betűk egy nagy magyar költő nevé adják.

Ókori feliratok.

— Beküldte: **HERSKOVITS AUGUSZTA.** —

I.

Epic iloc anul niti losde io.

II.

A ceales itvas atab ölcsokt atokos at.

Betűrejtvény.

— Beküldte: **BEREGI ELZA.** —

S E

Találós kérdés.

— Beküldte: **VADADI BABA.** —

**Senki és Valaki
Laktak egy házban.
Senki elment vadászni,
Valaki madarászni.
Ki maradt otthon?**

A május havi rejtvények megfejtése.

18. szám. Pótlórejtvény: Szabolcska Mihály. Szélmalomrejtvények: 1. Szívet cseréljen, ki hazát cserél. 2. Becsüld meg a magadét. Versesrejtvény: Nyereg.

19. szám. Pótlórejtvény: Dobai István.

21. szám. Pótlórejtvény: Tisza István. Számrejtvény: Kis lak áll a nagy Duna mentén. Névrejtvény: Mátyás király. Pontrejtvény: Árpád.

22. szám. Kockarejtvény: Fedák Sári. Névrejtvény: Hunyadi János. Számrejtvény: Álmos vagyok és mégsem alhatom. Betűrejtvény: Édes. Pótlórejtvény: Pósa Lajos.

Megfejtettek:

Br. Huszár Károly, Papp Imre és Károly, Markovits Edith és Dusi, Csillag László, Bölöni Ferencz, Beretky András, Rosmann Etus, Kun János, Deutsch Tibor, Pintér István, Windhaub Margit, Jakab László, Pósa testvérek, Nemes Béla, Zoli és Magda, Könyöki Évike, Miklós Sári, Kristóf István, Knoblauch Karcsi, Ausch testvérek, Kristóf Böske, Deutsch Tibor, Csűrös Pisti, Kovács Piroska, Lehner Edit, Bölöni Ferenc, Szilvássy Károly, B. Krausz Jolán, Blaskó György, Dávid Bandika, Simon Piri, Bölöni Lucika, Csonka Irénke, Láng Endre, Zélig László, Asztalos Judit, Salamon József, Orbán Károly, László Lili és Kató, Diósi Fésűs Pál, Benedek Sándor, Gellért Pista, Kírkósa Klárka, Follinek Ádám és Nóra, Katz László.

A megfejtők közül 18 könyvet sorsoltunk ki. Tökéletesége Élek nagyapó kalapjából a következők nevét húzta ki: Csonka Irénke Torda, László Lili és Kató Szatmár, Zélig László Mezőbánd, Bölöni Lucika Székelyudvarhely, Gellért Pista Felsőszentmihály, Benedek Sándor Kistorony, Salamon József Kolozsvár, Nemes Béla, Zoli és Magda Máramarosziget, Dávid Bandika Kibéd, Bölöni Ferencz Marosvásárhely, Kovács Piroska Nagyenyed, Lehner Edit Kolozsvár, Knoblauch Karcsi Oravicabánya, Kristóf István Székelykeresztúr, Pósa testvérek Gyimesfelsőlök, Blaskó György Sepsiszentgyörgy, Simon Piri Brassó, Láng Endre Szilágysomlyó.

A Cimborra könyvosztálya

A cserkészkönyvek új árai:

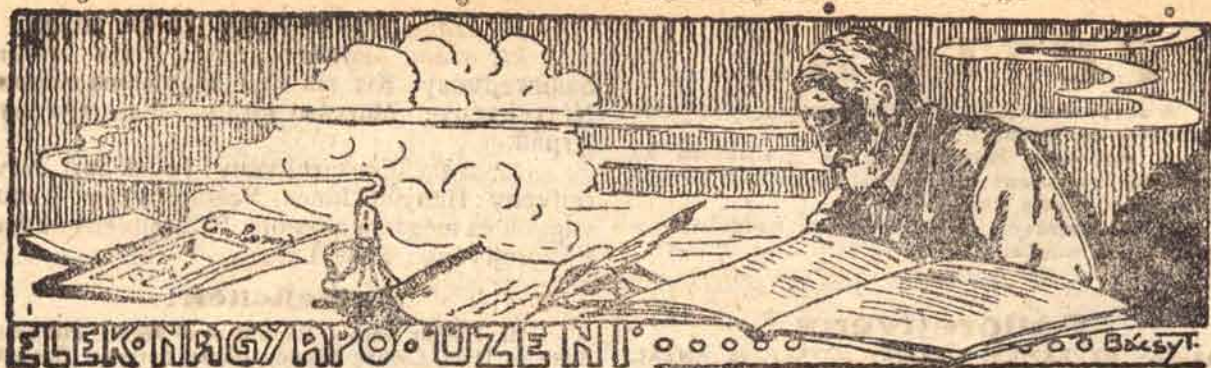
Farkas Gy.: Táborlüz lüz	15—	leu
Radványi K.: Horog István & Co	15—	"
Sztrilich—Mócsy: Cserkész segítségnyújtás	10—	"
Bulykó: Törvénytudományok	15—	"
Scherer: Próbaidős cserkész könyve	15—	"
Sztrilich—Mócsy: Tábori munkák	20—	"
Radványi K.: Napsugárleventék	15—	"
Kovács D.: Ballag már	15—	"
Scherer: Cserkészek könyve	15—	"

A „CIMBORA” BUDAPESTI KÉPVISELŐJE
dr. Vajda István
VII. Dohány-utca 12. III. 8.

ELKÉPZELNI SE LEHET szebb, jobb és olcsóbb könyveket a Hoffmann Ferenc ifjusági fejezeténél. A MINERVA Irodalmi és Nyomdal. Műintézet Rt.-nál (Cluj-Kolozsvár, Str. Regina Maria 1.) ezekből a következők kaphatók darabonként 45 leier:

1. Küzdelmek.	5. A Jóság diadala.
2. A tél birodalmában.	6. Frigyes és Diák.
3. Vízöntések a tengeren	7. Ehrlich Jakab.
4. A talizmán.	8. Nehéz idők.

Posta útján is megrendelhetők a pénz előzetes beküldése mellett vagy utánvétellel.

Handler Dezső, Kovászna. Te is beálltál nagyapó táborába és nagyon megtetszett neked a Cimbora. Szeretnél résztvenni a sorsolásban, de azt hiszed, Kovásznán nem igen lehet előfizetőt szerezni. Ha jól tudom, Kovásznán már jó sokan olvassák a Cimbort, de azért azt hiszem, akadna ott még előfizető egy néhány. Őcsikének megmondom majd, hogy Kovásznánál, szerinted, csak egy gyönyörűbb hely van még a világon, ez: Páva s ki is vinnéd oda őt, ha elmenne Kovásznára nyaralni, de bizonyos vagyok abban, hogy Őcsikének meg Kisbácson a világ legszebb faluja. A „Mivel töltöm a napot” pályázatról lekésztél, a rejtvényeid jók. — **Kökös Annus, Sepsiszentgyörgy.** Rendszerint este felé kapom a postát, de azért örültem a köszöntésednek, mert így jóelőre megkivántad a jó reggelt. A szentgyörgyi unokáknak nincs mit irigykedni a más városi unokákra, mert hiszen még eddig egy városban sem fordultam meg annyit, mint Szentgyörgyön. Nagy komolyságra vall, hogy Tamás érdeklődésével és a történelmi olvasmányok tetszenek neked a legjobban. S ne féj te attól, hogy unalmasak neked a leveleid. Az írásod bizony nem szép, de ezen könnyű segíteni: írjál lassabban és majd megszépül az írásod. Most küldött versedben szép a gondolat és én növekedő érdeklődéssel fogom kísérni a fejlődésedet. — **Babcsák Iluska, Bethlen.** Intézkedtem, hogy ezután Babcsák testvérek címre küldjék az újságot. A rejtvényetek betűi oly aprók, hogy azon a szedő bácsi aligha tudna eligazodni. — **Rothschild Elvira, Arad.** Vonalrejtvényed szerkezete bonyodalmasnak látszik, ezt aligha tudnák megfejteni olvasótársaid. — **Guth Arnold és Alfréd, Szatmár.** Jó a rejtvényetek, de elajta rejtvény tulságos sok van, másfajta eszeljete ki. — **Tamás Kató Szentanna.** Elfogadom a méntéségedet: azért nem írlál oly régen, mert a kertben dolgoztál. Újra áztatok és formázatok minden ágyat s a széléit kiraktatok kövekkel. De meg is van munkátok eredménye: virágba borult a kertek és örül a szíved, amikor szép napsugaras céltánokon sétálsz a kertben. A veteményeskert is sokat ígér, nemkülönben a gyümölcsös, az udvaron szaladgálnak az apró jószágok, a lutka tyukod pipikél már tollasodnak, Hanci hugod tyukjának a csibéi még pelyhesek s olyan öröm nézni, amint kotyogva hívja őket tyukanyó. A libák gágognak, beszélgetnek, van egy mérges gunár, mely roppant félti a libuskáit. Mindenütt öröm és boldogság — írod — és mindezt szegény nagymamád már nem láthatja. Hát bizony nincs teljes öröm és boldogság s bőlebben nem cselekedhetel, ha, amint írod, megnyugszol Isten akaratában. Leveled nagy lelkigyönyörűséggel szerzett neked s remélem, a nyár folyamán sűrűbben írsz. — **Hirsch Gizli, Babu és Nusi, Petrozsény.** Nem haragszom, hogy későn válaszoltok, mert jól tudom, hogy vizsga előtt sok a tanulnivaló s ilyenkor általában kevés levelet kapok unokáimtól. Hogy jó-e, vagy nem jó a megfejtés, arra nem szoktam külön válaszolni, mert erre az a válasz, hogy a megfejtő neve bekerül a megfejtők névsorába. Jól írtad le, Gizike, hogyan telt el május elseje, remélem, majd beszámolsz a nyári vakációról is. — **Csűrös Pisti, Gyulafehérvár.** Majd ird meg egyenesen a kiadóhivatalnak Szatmárra, hogy hová küldjék a 12., 13. és a 15. számot. Ha a kirándulásról hazakerülsz, ird meg, hol és merre jártál, illetőleg a kirán-

dulás leírásával végy részt a pályázatban. — **Kovács Piroska, Nagyenyed.** Mostanában csak megfeszítést kaptam tőled, levelet nem. Ugy látszik, a sok tanulnivaló akadályozott meg a levélírásban. Hát csak pótolj a nyári vakáción, mert mindig öröm nekem, ha látom szép kerek betűs írásodat. — **Böloni Ferenc, Marosvásárhely.** Őcsike levelének helyreigazítását megkaptam. — **Léhner Edith, Kolozsvár.** A kiadóba císi pótolja a 17. és a 18. számot. A számrejtvényre vonatkozó kérésedet alkalomilag teljesítem. — **Sámson Akos, Kolozsvár.** Könyvmegrendelő leveled továbbítottam a kiadóhivatalnak Pótlórejtvényed jó, de hasonló megfejtésű pótlórejtvényt már közöltem, ha jól emlékszem, nem egyszer, többször is. Másfajta rejtvényt eszelj ki. — **Szilvási Károly, Szénvándor.** Az igazán elég, sőt szép teljesítmény részedről, ha három előfizetőt szerzel. A sorsjáték akkor lesz meg, ha kétszázötven előfizető összegyűl. **Tamás Ancl, Szentanna.** Őcsike levelét nemcsak azért igazítottam helyre, mert ezáltal gyakorlod magad a helyesírásban, de azért is, mert ez a munka egyúttal kedves szórakozás is. Igen helyesen gondolkozol s remélem, ilyen helyes lesz a helyreigazításod is. — **Dankó Irénke és Micike, Tüskös.** Lám, lám, mire nem jó a csunya, esős idő. Képes levelezőlapot írtatok barátinőiteknek, ismerősiteknek, de elsősorban nagyapóknak és küldöttök tizmillió csókot. — **Sonn mre, Petrozsény.** Éppenséggel nem haragszom azért, hogy hosszú levelet írtál a multkor s most újra hosszát írsz, teljes négy árkus oldal. Olyan hosszú levelet nem írhatnak az én unokáim, hogy azt én szeretettel és érdeklődéssel végig ne olvassam, mert engem különösképpen érdekel az én unokáim lelkifejlődése. A te leveleid már is meglátszik, hogy sűrű levelezésben vagy olvasótársalddal, akiktől idáig már nyolevan levél gyűlt össze. Felsorolod, hogy kik irnak rendszeren és kik hagyják félbe a levelezést és én ez utóbbiakat kívánságodra figyelemztem a levelezés folytatására, mert hiszen elsősorban nekik válik javukra, ha ez el is gyakorolják magukat a fogalmazásban és a helyesírásban. Viszont nem tartom kívánatosnak, hogy tulságosan sok olvasótársaddal levelezzél, mert félős, hogy tanulásra, olvasásra és a szükséges szórakozásra nem marad idő. Hogy az én írogató unokáim közül kikből lesz idővel valami, azt természetesen nem közölhetem veled e helyen s levelemben sem írhalnék egyebet, mint hogy reménységre jogosítanak fel az írásaik, de hogy ezek a reménységek megvalósulnak-e, az sok mindentől függ. Röviden: halandó ember szeme a jövőbe nem láthat bele. E pillanatban nem tudom közölni veled, hogy e nyáron beválthatom-e ígéreteket, vagyis mehetek-e Petrozsénybe, mert a téli, elég súlyos betegség után nekem az orvos parancsol, ő ad engedélyt, hogy kelhetek-e hosszabb utra. — **Beretzky András, Egresztő.** Válaszoltam én már több leveledre, csak még, úgy látszik, nem kerültek sorra, amikor június hatodikán kelt leveledet írtad. Őcsike levelének helyreigazítását megkaptam. Ő most gyérebben termeli a „nadselü” gondolatokat, mert betegeskedik. Attól ne féj, hogy Cenci néni mára testálja a villáját, mert újabbban valósággal szerelmes Őcsikébe. A kiadóba císinak írtam, hogy a szerzett előfizető Benkő József nem János és hogy a sorsjegyet küldje el neked. Mikor leveled írtad, nálunk is hullott jég s tett is kevés kárt a gyümölcsben.

Pünkösdi könyvestáska

A Cimbora olcsó könyvvásárja.

Pünkösdi alkalmából 4000 ifjusági könyvet bocsátunk áruba. Olyan olcsón szabtuk meg e könyvek árát, hogy a tehetős szülők gyermekein felül azok is megszerezhetik könyveinket, akiknek szülei egyébként nem áldozhatnának annyi pénzt gyermekeik szellemi táplálékára. Ez az olcsó könyvvásár a Cimbora husvétii ajándéka, mert sok-sok ezer példányt odaadnak Nektek olcsón, azon az áron alul, amennyibe nekünk ezek a könyvek vannak. — Egy-egy sorozat a következő könyveket tartalmazza:

- Balázs Ferenc: **Mesefolyam.** (Husz mese a szeretetről.) 190 oldal.
 Benedek Elek: **Nires erdélyi magyarok.** (A két Wesselényi, Kőrösi Csoma Sándor) 84 oldal.
 Benedek Elek: **„Ösike könyve“.** A »nadselü« gondolatok első sorozata.
 Kertész Mihály: **Senki Tamás története.** (Gyermekregény) 128 old.
 Kertész Mihály: **Szökés a teknőben.** (Két kicsapott diák kalandjai, a Tiszán) 192 oldal.
 Szondy György: **Börme.** (Egy diák lovagrend története) 169 oldal.
 Benedek Elek: **Cimbora.** 1923. évfolyam II. félév július-decemb. 400 o.
 Benedek Elek: **Cimbora.** 1924. évfolyam I. félév január-junius 400 o.

A nyolc könyv pünkösdi ára 280 lel.

Ezért az árért szállítjuk a nyolc könyvet mindazoknak, akik e könyveket **1925. június 15-ig** bezárólag megrendelik. Junius 15.-e után e nyolc könyv ára ismét a régi bolti ára, azaz **685 lel.**

Azoknak, akik már 1923-ban is járatták a CIMBORÁT, természetesen nem érdemes a CIMBORA 1923. évi összegyűjtött példányait is megvásárolni és ezeknek a két 1923. évi CIMBORA nélkül a fennmaradt hat kötetet **200 lelért** szállítjuk.

A CIMBORA minden egyes számához 1925. évi június hó 15.-ig egy levelezőlapot mellékelünk, amelyen a könyveket megrendelhetik.

Kérjétek meg kedves szüleiteket, hogy rendeljék meg részetekre a CIMBORA könyvestáskáját, mert ilyen kedvezményes és ritka könyvvásárlási alkalom aligha akad többé.

Megrendeléseket várja a „CIMBORA“ kiadóhivatala.

A „Cimbora“ képes heti gyermeklap előfizetési árai:

CSEHSZLOVÁKIÁBAN:
negyedévre 20, félévre 40,
egész évre 80 cseh korona

MAGYARORSZÁGBAN:
negyedévre 56.000, félévre 72.000,
egész évre 144.000 magyar korona

ROMÁNIÁBAN:
negyedévre 90 leu, félévre
180 leu, egész évre 360 leu.

JUGOSZLÁVIÁBAN:
negyedévre 50, félévre 100,
egész évre 200 dinár

AUSZTRIÁBAN:
negyedévre 28.000, félévre 56.000,
egész évre 112.000 osztrák korona

„Cimbora“ szerkesztősége, kiadóhivatala és megbízottai:

SZERKESZTŐSÉG: Bajánfi-Mici [Kisbaczon] u. p.
Bajánfi-Mare [Nagybaczon] Jud. Treiscaune [Háromszék megye], Románia. — Főszerkesztő:
Benedek Elek. E címre küldendők a „Cimbora“
részére színi közlemények, az Elek Nagypóhoz
írott levelek és rejtvénymegfejtések.

KIADÓHIVATAL: Satu-Mare [Szatmár], Románia.
Str. Cuza-Voda No. 4.

FIÓKKIADÓHIVATAL: Budapest, VII. Dohány u.
12. III. 8. — A budapesti fiókkiadóhivatal vezetője:
dr. Vajda István.

CSEHSZLOVÁKIAI MEGBIZOTTAK: Balla József,
Beregszász, Ugocsai-u. 5. Bleicher Simon, Munkács,
Fő-u. 54. Schindler Anna tanárnő, Ralkovszky Pál úrnál, Jelsava. Fülöp Kálmán, Rimavska
Sobota, Kohár-u. 32. Wietorisz Gyula, Rimavska
Sobota. Várady Szidónia nyug. polg. isk. tanárnő,
Losonc, Rózsa-u. 6. Kormos János nyug. tanító,
Losonc, Kossuth Lajos-utca 17. Óceza András
nyug. tanító, Revuca. Babják János, Uzhorod,
Podkarpátski Bank, Menetjegyiroda. Julius Demjanovits
ürednik, Hüste, Okresni Soud, Riedl Béla,
Kosice, Eszterházy-utca 20. Turóczy Béla, Kosice,
Szlovák Államias Hitelbank tisztviselője.

Az előfizetési díjakat a következőképpen kell befizetni:

CSEHSZLOVÁKIÁBAN:
lakó előfizetőink negyedévenként postatakarékpénztári befizetési lapot kapnak.

MAGYARORSZÁGBAN:
lakó előfizetőink negyedévenként postatakarékpénztári befizetési lapot kapnak.

ROMÁNIÁBAN:
Tordán Jeszenszky Miklós [str. dr. Ioan Raftiu 18. sz.], Arad, Barót stb. városokban a nyugtákat Bihari József nyug. postafelügyelő három havonként személyesen mutatja be. — Románia többi városaiban és falvaiban lakó előfizetőink a Cimborához mellékelten negyedévenként kitöltött postautalványt kapnak, amelynek összegét bármelyik postahivatalnál be lehet fizetni.

JUGOSZLÁVIÁBAN:
postautalványon vagy személyes befizetés formájában a Kurir hírlap és könyvterjesztő vállalatnál Subotica [Szabadka].

AUSZTRIÁBAN:
a Wiener Bankvereinnél a „Szabadsajtó“
Bruchdruckerel u. Zeitungsverlag A. G.
in Satu-Mare (Románien) számlója javára.